

работка. Обосновавах, че за целта самата теория на статистико-икономическите показатели трябва да се конструира в определен смисъл като материална наука - за обективно присъщите свойства и отношения на масови явления - в случая от сферата на икономиката. Тези явления тя да изучава от теоретична гледна точка. По този начин предметът ѝ да стане материален, подобен на този на политическата икономия.

Съответно за общата теория на статистиката поддържах, че тя също трябва да бъде определена и конструирана на основата на материален (неметодологически) предмет. Смятах, че неин предмет са съществуващите най-общи свойства и отношения на и между съвкупности, които тя трябва да концептуализира, използвайки основно математически език. Още тогава предузецах, че например формулният апарат на общопризнатата и преподавана теория на индексите е откъснат от обективните свойства на динамиката на съвкупности и поради това е неадекватно построен. Моята гледна точка за предмета на общата теория на статистиката трябваше да предпазва поне в най-общ идеологически план появата на формалистични трактовки в общата теория.

Що се отнася до знанията от логико-методологически тип, които също се преподават при изнасяне на учебни курсове по обща теория на статистиката, тях аз отнасях към нематериална област - към логиката (приложната), както това правеха и други автори преди мен. Приемах, че тези знания не са конституиращи за общата теория на статис-

тиката; че те не могат да спадат към нея в качеството ѝ на наука от материален (неметодологически) тип. В порядък на критика мога да констатирам, че по това време представата ми за знания от логико-методологически тип беше съвсем глобална. Аз не различавах едни от други епистемологически, методологически и формалнологически вид знания в общата теория на статистиката. Това разграничение се очерта в работите ми много по-късно.

От известно уточняване се нуждае днес и тогавашната ми теза за неметодологически характер на теорията на статистико-икономическите показатели. Днес съм на мнение, че всяко понятие показател може да се разглежда едновременно и като метод за пресмятане на съответно число - показател в практиката. В този смисъл подобно на бога Янус, който показва две лица в зависимост от страната, от която гледаме, тази теория може да се схваща и като дисциплина методологическа. Освен това трябваше да правя по-строга разлика между теорията на статистико-икономическите показатели и конкретната система от показатели, действаща към даден момент в дадена страна. Знанията от последния вид не спадат към теорията.

Най-общоказано, периодът 1950-1959 г. съставляващ крачка напред в моето развитие главно с това, че преодоляваше в моето съзнание доминиращата тогава в литературата, пък и до наши дни, силно опростена представа за чисто методологическа (нематериална) природа на общата теория на статистиката като наука.

За по-дългия интервал от години